

1548194

У КІГТЯХ ДВОГЛАВИХ ОРЛІВ

Творення
модерної нації

Україна під скіпетрами
Романових і Габсбургів

ІСТОРІЯ БЕЗ ЦЕНЗУРИ

Зміст

Вступ	3
«ЗНИКНЕННЯ» І «ВІДРОДЖЕННЯ»:	
ДОВГЕ УКРАЇНСЬКЕ ХІХ СТ. (В. ШАНДРА)	12
Поглинання і розчинення	12
Еліта й бюрократія	15
Українофільство та окреслення нації	21
Чому так довго?	30
ЯК ОЦІНЮВАТИ УКРАЇНСЬКУ ІСТОРІЮ ХІХ СТ.? (І. ГИРИЧ)	31
Православне проти національного	32
Автономізм чи самостійництво?	35
Чи була Україна російською колонією? Євразійська колоніальна модель відносин між метрополією і залежною територією	36
Розуміння понять «нація», «українець», «малорос», «русин», «росіянин», «поляк»	39
Початок українського культурницького руху. Етнографія і фольклористика як політичні науки	42
Причини денаціоналізації української суспільної верхівки у ХVІІІ—ХІХ ст.	45
Подвійна лояльність та ідентичність — вимушена риса суспільних умов Російської імперії. Негативи й позитиви прихованого українства	48
Позірна незворотність перемоги українського проекту. Українська ідея як результат кабінетної праці інтелектуалів другої половини ХІХ ст. Археографія як політична наука	52
Міфи для українців: деструктивні й будівні	54
Громадська теорія та українське народництво. Українська відповідь на виклики доби	56
РЕГІОНАЛЬНЕ, ЕТНОКУЛЬТУРНЕ ТА ІДЕЙНО-ПОЛІТИЧНЕ РОЗМАЇТТЯ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ У СКЛАДІ МОНАРХІЇ ГАБСБУРГІВ (І. МОНОЛАТІЙ).....	59

ПОЛЬСЬКЕ ПОВСТАННЯ 1830—1831 РР.	
У ПРАВОБЕРЕЖНІЙ УКРАЇНІ (А. ГАЛУШКА)	87
Початок повстання	87
Підготовка до повстання на Правобережжі	90
Похід корпусу Дверницького	92
Бій під Боремлем	95
Повстання на Правобережжі	97
Ставлення українського селянства до повстання	100
Поразка повстання і його наслідки	102
СПАДЩИНА ТА СПАДКОЄМЦІ	
КИРИЛО-МЕФОДІЇВСЬКОГО БРАТСТВА (І. ГЛИЗЬ)	106
Перша генерація: братчики	107
Друга генерація: громадівці	113
Третя генерація: революціонери і самостійники	115
КРИМСЬКА ВІЙНА (А. ГАЛУШКА)	119
На шляху до війни	119
Початок війни	123
Перші постріли	124
До війни вступають Британія та Франція	126
Козацький аспект	128
Кримський десант	130
Інші театри війни	131
Битва на Альмі	134
Початок облоги Севастополя	135
Балаклава й Інкерман	137
Суворі зима	139
Азовська експедиція	144
Останні штурми	145
Мирна угода	148
СУСПІЛЬСТВО НАДДНІПРЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ	
ПОРЕФОРМНОЇ ДОБИ: МНОЖИННІСТЬ	
ІДЕНТИЧНОСТЕЙ (В. МАСНЕНКО, Ю. ПРИСЯЖНЮК)	151
ПОЛЬСЬКЕ ПОВСТАННЯ 1863 Р.	
У ПРАВОБЕРЕЖНІЙ УКРАЇНІ (А. ГАЛУШКА)	164
ПРОБЛЕМА «УКРАЇНСЬКОЇ ЕЛІТИ» ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ	
ХІХ — ПОЧАТКУ ХХ СТ. (В. МАСНЕНКО, С. ШАМАРА)	175

СЕЛЯНСТВО ЯК ОСНОВНИЙ НОСІЙ І ВИРАЗНИК ЕТНІЧНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНЦІВ (Ю. ПРИСЯЖНЮК)	192
ІНТЕЛІГЕНЦІЯ В КОНТЕКСТІ «ОСУЧАСНЕННЯ» СУСПІЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ: МІЖ ВЛАДОЮ ТА НАРОДОМ, МІЖ «МАЛОРОСІЙСТВОМ» ТА «УКРАЇНСТВОМ» (С. ШАМАРА)	225
УТВОРЕННЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНИХ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ У ГАЛИЧИНІ ТА БУКОВИНІ (І. МОНОЛАТІЙ)	256
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ГАБСБУРГІВ НА ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ — НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.	274
САМОРЕФЛЕКСІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЯК НАЦІОНАЛЬНОЇ (ВІД ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ДО «УКРАЇНСЬКОЇ ХАТИ») (В. МАСНЕНКО)	306
ВІДОБРАЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО САМОУСВІДОМЛЕННЯ В ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІЙ ТРАДИЦІЇ (В. МАСНЕНКО)	320